

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Izvršilno pravo: splošno

Sodni postopek se konča s sodno odločbo, ki jo izda sodišče. V njej se lahko stranki (dolžniku) odredi izpolnitev obveznosti do druge stranke (upnika). Če dolžnik tega ne stori prostovoljno, lahko upnik doseže izpolnitev obveznosti s sprejetjem ukrepov v okviru izvršilnega prava. S tem področjem prava je urejena izvršba (izvršitev) sodne odločbe, v kateri je sodišče odredilo izpolnitev obveznosti. V ta namen so določena zakonska pravila o prisilnih ukrepih in načinu njihovega izvajanja. Sodni izvršitelji (*gerechtsdeurwaarders*), imenovani tudi samo izvršitelji (*deurwaarders*), so pooblaščenici za izvrševanje sodnih odločb in jih izvršujejo na zahtevo upnikov, ki želijo dobiti, kar jim pripada.

Za sprejetje prisilnih ukrepov, določenih v skladu z izvršilnim pravom, morata biti izpolnjena dva pogoja: imeti morate izvršilni naslov (*executoriale titel*), kot je izvršljiva sodna odločba, poleg tega pa je moral biti ta izvršilni naslov predhodno vročen stranki, zoper katero bo sprejet izvršilni ukrep.

Glavne stranke v izvršilnem postopku so predlagatelj izvršbe (stranka, ki zahteva izvršbo, upnik), dolžnik (stranka, zoper katero se sprejema izvršilni ukrep) in izvršitelj (javni uradnik, odgovoren za sprejetje konkretnega izvršilnega ukrepa na zahtevo predlagatelja izvršbe).

Prisilni ukrepi

Glavni prisilni ukrep je izvršba z rubežem (*executoriaal beslag*). To je podrobno obravnavano v oddelku 2.1.

Drugi prisilni ukrepi so:

progresivna denarna kazen (*dwangsom*);

napotitev na prestajanje zaporne kazni zaradi neupoštevanja sodne odredbe (*gijzeling*).

Progresivna denarna kazen je denarni znesek, določen v sodni odločbi, ki ga mora obsojena stranka plačati, če ne izpolni glavne obveznosti. Ta ukrep se kot sredstvo za izvajanje pritiska uporablja predvsem v postopkih za izdajo začasnih odredb. Progresivna denarna kazen je lahko povezana le z glavno obveznostjo, ki ne vključuje plačila denarnega zneska.

Napotitev na prestajanje zaporne kazni zaradi neupoštevanja sodnega naloga je prisilni ukrep, katerega namen je stranko prisiliti k izpolnitvi določene obveznosti. Sodišča tega ukrepa ne izrekajo pogosto, tudi takrat, kadar ga, pa se redko dejansko izvede. Odredi ga lahko samo sodišče. Sodišče lahko dovoli tako napotitev na prestajanje zaporne kazni za izvršitev sodb in odločb na predlog upnika, če se nanašajo na nalog, ki ne vključuje plačila denarnega zneska. Napotitev na prestajanje zaporne kazni se lahko uporabi tudi na primer pri sodbah, odločbah in verodostojnih listinah, na podlagi katerih se dolguje plačilo preživnine v skladu s knjigo 1 civilnega zakonika (*Burgerlijk Wetboek*), kot je preživnina za otroka (člen 585 zakonika o civilnem postopku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*)).

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

Postopek je opisan spodaj.

Izvršilni naslov

Za izvršilne naslove se štejejo sodne odločbe, ki jih izdajo nizozemska sodišča (sodbe, odločbe in sklepi), verodostojne listine (notarske listine) in nekatere druge listine. Druge listine, ki jih zakon določa kot izvršilne naslove, so:

sklepi o izvršbi, ki jih izda državno tožilstvo (*Openbaar Ministerie*);

sklepi o izvršbi, ki jih izdajo davčni organi;

arbitražne odločbe z dovoljenjem za izvršbo;

uradni zapisniki o sporazumnih poravnava.

Sodni uradnik priskrbi tožniku in tožencu, ki sta se udeležila postopka, izvod sodbe. Če gre za pravnomočno sodbo, ki vsebuje sodni nalog, prejme stranka, ki se ji dovoli izvršitev sodbe, izvod v izvršljivi obliki. Strankam se brezplačno izda izvod za sodnega izvršitelja (*grosse*). To je verodostojen izvod sodbe. Je sodna odločba, ki je izdana v izvršljivi obliki. Izvršilni ukrep je mogoče sprejeti le, če je izdan tak izvod za sodnega izvršitelja. Izvod za sodnega izvršitelja ali prvi overjeni izvod se lahko izda tudi za notarsko listino. Z izročitvijo te listine sodnega izvršitelja pooblaščate za izvedbo izvršilnega ukrepa.

Sodni izvršitelj pred izvršitvijo vroči listino (izvod za sodnega izvršitelja/prvi overjeni izvod) stranki, zoper katero bo ukrep izveden. Namen vročitve je nasprotno stranko seznaniti s sodno odločbo in jo obvestiti, da upnik zahteva njeno upoštevanje.

Informacije o vročanju izvršilnih naslovov iz drugih držav članic EU so na voljo v uredbi EU o vročanju: [Uredba Sveta \(ES\) št. 1348/2000](#) z dne 29. maja 2000 o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah.

Sodni izvršitelji

Vloga pri izvršbi

Sodni izvršitelj ima glavno vlogo pri izvrševanju sodnih odločb in vedno deluje po navodilih predlagatelja izvršbe. Ta navodila prejme z izvodom za sodnega izvršitelja (verodostojen izvod sodne odločbe). Sodni izvršitelj na splošno ne potrebuje posebnega dovoljenja.

Med dejanji, ki jih lahko sodni izvršitelj opravi v okviru izvršbe, so:

vročitev izvršilnega naslova stranki, zoper katero se izvaja izvršilni ukrep;

zahtevanje izpolnitve obveznosti, npr. zahtevanje, naj se plača denarni znesek;

prejem plačila, če dolžnik izpolni plačilno obveznost;

zaseg premoženja;

po potrebi prošnja za pomoč policije (npr. med zasegom premoženja).

Takse sodnih izvršiteljev

Za uradna dejanja, ki jih opravijo sodni izvršitelji, veljajo fiksne takse, ki se lahko zaračunajo dolžniku. Fiksne takse za upnika niso določene, kar pomeni, da se je treba o njih dogovoriti s sodnim izvršiteljem. Takse, ki jih sodni izvršitelj zaračuna dolžniku, so navedene v uredbi z dne 4. julija 2001 o podrobnih pravilih v zvezi z uradnimi dejanji in taksami sodnih izvršiteljev, ki je poznana tudi kot [uredba o taksah sodnih izvršiteljev](#) (*Besluit tarieven ambtshandelingen*

gerechtsdeurwaarders). Več informacij o sodnih taksah za uradna dejanja, veljavnih od leta 2019 (*Tarieven ambtshandelingen m.i.v. 2019*), je na voljo na spletišču [Kraljeve poklicne organizacije sodnih uradnikov](#) (*Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders*).

3.2 Glavni pogoji

Splošna pogoja, ki morata biti izpolnjena za začetek izvršbe, sta:

upnik mora imeti izvršilni naslov in

ta naslov mora biti pred izvršbo vročen stranki, zoper katero se izvaja izvršilni ukrep.

Kot je navedeno zgoraj, je glavni prisilni ukrep, ki se uporablja, izvršba z rubežem.

Nekatere ukrepe je mogoče izvesti tudi pred izdajo izvršilnega naslova. Te ukrepe je mogoče predlagati pred izdajo sodne odločbe, med postopkom ali celo pred njim. To so tako imenovani zaščitni ukrepi (*conservatoire maatregelen*), ki delujejo kot začasni zaščitni ukrepi. Med zaščitnimi ukrepi so preventivni rubež (*conservatoir beslag*), zapečatenje (*verzegeling*) in popis premoženja (*boedelbeschrijving*). V tem informativnem besedilu je obravnavana izvršba z rubežem.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

Cilj in narava izvršilnih ukrepov sta lahko različna. Razlikovati je mogoče med ukrepi, namenjenimi izvedbi plačila denarnega zneska, izročitve premoženja, dejanja ali opustitve. Najpogostejši ukrep je rubež za izterjavo denarja (*verhaalsbeslag*).

Če dolžnikova obveznost ne vključuje dejanja, je lahko potrebna izvedba „konkretnega dejanja“ (*feitelijke handeling*, dejanje, ki ima pravno posledico ne glede na to, ali je namerna ali ne) ali pravnega dejanja (*rechtshandeling*, dejanje z želeno pravno posledico). Če konkretno dejanje ni povezano s posameznikom, lahko upnik zaprosi sodišče za dovoljenje, da ustvari položaj, ki bi nastal ob izpolnitvi obveznosti. Če je dolžnikova obveznost vključevala izpolnitev pravnega dejanja, kot je sprejem ponudbe, se lahko dejanje nadomesti s sodno odločbo. Sodišče lahko dolžniku tudi odredi, naj se vzdrži določenega ravnanja.

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Izvršba z rubežem se lahko odredi:

za premoženje, ki ga ni treba registrirati. Premoženje, ki ga je treba registrirati, vključuje: nepremičnine, ladje in zrakoplove;

za prinosniške pravice ali pravice po odredbi do imenskih delnic ali drugih imenskih vrednostnih papirjev;

zoper tretjo osebo, ko gre za tako imenovani rubež pri dolžnikovem dolžniku (*executoriaal derdenbeslag*);

za nepremičnine;

za ladje;

za zrakoplove.

Praviloma lahko predlagatelj izvršbe sam izbere premoženje, ki ga želi zarubiti.

Načeloma se lahko zarubi vse dolžnikovo premoženje. Nekaterega premoženja pa ni mogoče zarubiti, na primer osnovnih življenjskih potrebščin, kot so oblačila, hrana, delovno orodje, strokovna literatura ter predmeti, namenjeni izobraževanju, umetnosti in znanosti. Iz rubeža je izvzet del redne plače, preživnine ali denarnih nadomestil. V teh primerih velja omejitev glede varovanega zaslužka, s katero se zagotovi, da dolžniku ostane dovolj dohodka za osnovne življenjske potrebščine.

Prav tako ni mogoče zarubiti premoženja, namenjenega javnim službam. Predlagatelj izvršbe lahko hkrati zarubi različne vrste premoženja.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Pravne posledice rubeža premoženja, ki ga ni treba registrirati

Ena od posledic rubeža je, da dolžnik po rubežu s svojimi dejanji ne more škoditi pravicam stranke, ki je predlagala rubež. Če na primer dolžnik proda premoženje, kupec načeloma ne more upniku trditi, da je zdaj on lastnik. Druga posledica je, da je z rubežem zajet tudi ves dohodek iz premoženja.

Pravne posledice rubeža delnic, vrednostnih papirjev in drugega premoženja

V zvezi s tem ni posebnih pravnih posledic. Med trajanjem rubeža glasovalne pravice obdrži oseba, zoper katero je odrejen rubež.

Pravne posledice rubeža dolžnikovega dolžnika

V primeru rubeža dolžnikovega dolžnika upnik (stranka, ki predlaga rubež) zarubi premoženje tretje osebe (tj. stranke, ki ni dolžnik), ker ima ta tretja oseba dolg do dolžnika ali poseduje premoženje, ki pripada dolžniku.

Stranka, ki predlaga rubež, je zaščitena pred pravnimi dejanji nasprotne stranke. Pravnih dejanj, opravljenih po rubežu, ni mogoče uveljavljati zoper stranko, ki je predlagala rubež. Pogosti obliki rubeža dolžnikovega dolžnika sta rubež bančnega računa ter rubež plače ali nadomestil zaposlenega.

Pravne posledice rubeža nepremičnine

Rubež nepremičnine se vpiše v javne registre, ki jih vodi [zemljiškoknjižni urad](#) (*Kadaster*). Ladje in zrakoplovi se po vpisu v registre štejejo za nepremičnine. Rubež začne učinkovati od vpisa v register. Z rubežem so zajeti tudi prihodki od nepremičnin, pridobljeni po rubežu. Stranka, ki predlaga rubež, je zaščitena pred pravnimi dejanji dolžnika po rubežu. Zoper stranko, ki je predlagala rubež, ni mogoče uveljavljati odsvojitve (prodaje) nepremičnine.

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Praviloma pooblastilo za izvršitev sodne odločbe zastara 20 let od dneva, ki sledi dnevu izdaje odločbe. Če za izvršitev sodne odločbe veljajo nekatere zahteve, katerih izpolnitev ni odvisna od volje osebe, ki je odločbo pridobila, pooblastilo za izvršitev sodne odločbe zastara 20 let od dneva, ki sledi dnevu izpolnitve zahtev.

Za vse zneske, katerih plačilo se s sodno odločbo zahteva v enem letu ali prej, pa velja petletni zastaralni rok. V primeru obresti, glob, progresivnih denarnih kazni in drugih dodatnih sodnih nalogov zastaranje nastopi najpozneje z zastaranjem pooblastila za izvršitev sodne odločbe v glavni stvari, razen če ni zastaralni rok pretrgan ali podaljšan.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Spori v zvezi z izvršbo

Člen 438 zakonika o civilnem postopku vsebuje splošna pravila za spore v zvezi z izvršbo (*executiegeschillen*). V takem sporu lahko dolžnik poskuša preprečiti izvršbo. Spor se lahko nanaša na pomen ali obseg izvršilnega naslova, posledice dejstev, ki se pojavijo po sodni odločbi (izvršilnem naslovu), veljavnost rubeža ali vprašanje, kdo je lastnik zarubljenega premoženja. Spor v zvezi z izvršbo se nanaša izključno na vprašanje izvršbe. Vsebinska postopka v glavni stvari, v katerem je bila sodna odločba že izdana, se ne presoja znova.

V sporu v zvezi z izvršbo lahko dolžnik na primer trdi, da predlagatelj izvršbe zlorablja svoje pravice ali da rubež ni sorazmeren s sodno odločbo. Dolžnik (stranka, zoper katero se sprejema izvršilni ukrep) na tej stopnji ne more vložiti dodatnih vsebinskih ugovorov zoper sodno odločbo. Za to mora začeti postopek za ugovor (*verzet*), pritožbo (*hoger beroep*) ali razveljavitev (*cassatie*), tj. vložiti mora pravno sredstvo.

Krajevna pristojnost

Krajevna pristojnost se navezuje na lokacijo sodišča, ki odloča o vaši zadevi. Krajevno pristojno je sodišče, ki je pristojno v skladu s splošnimi pravnimi pravili o pristojnosti. To je sodišče, na območju krajevne pristojnosti katerega je bil ali bo opravljen rubež, ali sodišče, na območju krajevne pristojnosti katerega je zadevno premoženje, ali sodišče, na območju krajevne pristojnosti katerega bo potekala izvršba. Pristojno nizozemsko sodišče se določi za vse izvršilne ukrepe, ki potekajo na Nizozemskem.

Pristojno sodišče

Določiti je treba, katero sodišče je pristojno za odločanje v vaši zadevi. Okrožno sodišče (*rechtbank*) je pristojno za vse spore v zvezi z izvršbo, ne glede na to, katero sodišče je izdalo sodno odločbo, ki jo je treba izvršiti. Pristojno je tudi, če je odločbo izdalo nizozemsko pritožbeno sodišče (*gerechtshof*) ali vrhovno sodišče (*Hoge Raad der Nederlanden*).

Spori v zvezi z izvršbo se običajno obravnavajo v postopkih za izdajo začasnih odredb (*kort geding*). Sodišče lahko za določeno obdobje ustavi izvršbo ali prekliče rubež.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

This webpage is part of an EU quality network

Zadnja posodobitev: 16/11/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.